

1. [Анна Скороход](#), 11/02/2021 (36:00-36:21)

Неправда

“Они (МВФ - ред.) - доноры, но при этом мы должны понимать, что все деньги, которые они сюда дают, они отсюда больше забирают. И не просто так нам ж назначают набсоветы с миллионными зарплатами, иностранцы в основном, не просто так идет контроль за ключевыми стратегическими предприятиями и отраслями государственными.”

МВФ дає Україні кредити за низькими ставками на підтримку національної валюти, а в деяких випадках (як-от під час кризи 2020 року) на фінансування дефіциту держбюджету. При цьому уряд та національний банк зобов'язуються провести реформи, які дозволять країні ефективніше управляти своїми ресурсами та зростати. Одна з реформ стосується управління державними підприємствами. До наглядових рад великих держпідприємств залучають незалежних та фахових людей, які не підуть працювати за малу зарплату. Наглядові ради слідкують, щоб менеджмент підприємств працював в інтересах держави, а не окремих осіб.

2. [Олексій Кучеренко](#), 18/02/2021 (09:22-09:37)

Маніпуляція

Подивіться, цю схему НАК «Нафтогазу» з незалежною наглядовою радою створили попередники. Це пан президент... Порошенко і його команда, яка нині в парламенті «ЄС». Саме вони побудували схему цієї ексклюзивності НАК «Нафтогазу».

До наглядових рад великих держпідприємств, зокрема «Нафтогазу», залучають незалежних та фахових людей, у тому числі з-за кордону. По-перше, бо вони є представниками менш корумпованих країн і можуть поділитись досвідом подолання корупції. По-друге, бо це і гарантія того, що вони не мають корупційних інтересів в Україні. Мета наглядових рад – слідкувати, щоб підприємства працювали ефективно, в інтересах головного акціонера – держави, а не чиновників чи олігархів.

3. [Юлія Тимошенко](#), 24/03/2021 (26:48-27:02)

Неправда

“Ну де совість? Де, наприклад, оця наглядова рада, яка працює в хлібних місцях в державних корпораціях, іноземці, люди, які є лобістами іноземних корпорацій, які працюють сьогодні в наших державних корпораціях наглядателями.”

Іноземці у наглядових радах не лобіюють інтереси іноземних корпорацій. Вони слідкують, щоб керівництво підприємств працювало в інтересах головного акціонера – держави, а не на користь олігархів чи політиків. У наглядових радах працюють не лише іноземці. Проте люди з менш корумпованих країн не мають власних інтересів в Україні та зв'язків із зацікавленими особами. Тому можуть забезпечити неупереджений нагляд за діяльністю підприємств.

4. [Анатолій Бурміч](#) [про зарплати наглядовим радам](#), 05/04/2021 (01:56:56-01:57:11)

Маніпуляція

“У меня встает вопрос: а зарплаты наглядным радам залишились высокие, и прочим Коболевым. А когда власть брала на себя ответственность, она всем ограничила. Так надо забрать у них деньги, отдать врачам, чтобы остальные не разбежались.”

“У мене виникає питання: а зарплати наглядовим радам залишилися високі, і іншим Кобольовим. А коли влада брала на себе відповідальність, вона всім обмежила. Так треба забрати у них гроші, віддати лікарям, щоб інші не розбіглися.”

Забрати кошти в наглядових рад та віддати лікарям – це лише популізм, який не працює в ринковій економіці. Високі заробітні плати для членів наглядових рад та керівництва державних підприємств [дозволяють](#) залучати висококваліфікованих спеціалістів. Із високою зарплатою їм також не буде сенсу брати хабарі від бізнесменів чи політиків. Але водночас потрібен контроль та наявність покарання, якщо наглядова рада чи менеджмент зловживають своїм становищем. Якщо державні підприємства працюватимуть ефективно, у бюджеті буде більше коштів, на ті ж зарплати лікарям.

5. Ольга Василевська-Смаглюк [про наглядові ради підприємств](#), 02/04/2021 (32:44-32:52)

Неправда

“В наглядових радах залишаються іноземці, які взагалі не приїжджають в Україну, не беруть участі в розвитку підприємств.”

[Більшість](#) іноземців у наглядових радах виконують свої обов’язки та беруть участь у розвитку державних підприємств, стежать за роботою керівництва та реалізацією стратегій. Наприклад, у «Нафтогазі» лише один із членів наглядової ради – Роберт Бенш – станом на грудень 2020 року ще [не приступив](#) до виконання своїх обов’язків.

6. Антон Поляков [про зарплати членів наглядових рад](#), 27/03/2021 (34:35-35:01)

Маніпуляція

“Почему речь не идет о том, чтобы, опять же, тоже были поданы и мной, и коллегами законопроекты, чтобы приравнять к эффективности работы всех членов наблюдательных советов, всех членов госпредприятий. Для того, чтобы понимали они, что если они принесли прибыль государству, или создали рабочие места, тогда уже естественно у них будет какая-то заоблачная зарплата и то с определенной планкой.”

“Чому мова не йде про те, щоб, знову-таки теж були подані мною і колегами законопроекти, щоб прирівняти до ефективності роботи всіх членів наглядових рад, всіх членів держпідприємств. Для того, щоб розуміли вони, що, якщо вони принесли прибуток державі або створили робочі місця, тоді вже очевидно в них буде якась захмарна зарплата, і то з певним обмеженням.”

Наглядові ради забезпечують захист інтересів власника, яким є держава, а отже, фактично всі українці*. Наглядові ради передусім слідкують, аби менеджери держпідприємств були ефективними, а сама компанія не працювала на чиїсь приватні кишені. До наглядових рад потрібно залучати кваліфікованих спеціалістів, а вони не працюватимуть за низьку зарплату. Крім того, високі зарплати є однією з умов того, що члени наглядових рад не будуть зацікавлені у пошуку додаткових джерел доходу, як-от хабарів. * якщо у державного підприємства виникають проблеми, їх оплачує бюджет за наші з вами податки.

7. Олексій Кучеренко [про реформу корпоративного управління](#), 31/03/2021 (34:02-34:26)

Неправда

“Стосовно реформи корпоративного управління — це була катастрофічна диверсія. Це не помилка була. Нею керували з далеких країн. Я знаю навіщо: для того, щоб імплементувати своїх агентів впливу. Бо подивіться, хто такі наглядові ради. Це представники конкретних структур фінансових, оцих філантропів добре відомих.”

Депутат називає іноземців-членів наглядової ради «агентами впливу», аби довести тезу про зовнішнє управління державними підприємствами. Однак це – неправда. Основне завдання наглядових рад – не допустити на підприємствах корупцію. А також стежити за тим, щоб керівництво працювало в інтересах головного акціонера — держави — а не бізнесу чи олігархів. Далеко не всі члени наглядових рад – іноземці. Але головне те, що їх відбирали за відкритими конкурсами, тому переважно представники наглядових рад є незалежними та фаховими. Якщо член наглядової ради не виконує свої обов’язки або втрачає незалежність, Кабмін може його звільнити.

8. Олександр Лукашев [про наглядові ради](#), 13/04/2021 (03:43:15-03:43:34)

Неправда

“І жодна, жодна наглядова рада не підвищила ефективність роботи цих корпорацій. Тобто ну жодної, жодної людини, яка могла б пояснити доцільність існування наглядової ради, її не існує.”

Доцільність існування наглядових рад доведена ОЕСР, рекомендаціями якої ми користуємось для реформи корпоративного управління держпідприємств. Мета створення наглядових рад – зменшення корупції на держпідприємствах. Простіше кажучи, аби вони працювали в інтересах головного акціонера – держави, а отже, платників податків, а не на кишені чиновників та олігархів. Наглядові ради також слідкують, щоб держпідприємства були ефективними та їхні збитки не доводилось покривати з бюджету (замість того, щоб, наприклад, профінансувати дороги, пенсії чи субсидії).

9. Юлія Тимошенко [про питання на референдум](#), 09/04/2021 (02:30:19-02:30:32)

Маніпуляція

“Продавати чи не продавати ключову нашу стратегічну власність: оборонно-промислові підприємства, підприємства транспортні, трубопровідні, газопровідні. От все, що в нас є.”

Юлія Тимошенко пропонує запитати людей на референдумі, чи варто приватизувати стратегічні об’єкти державної власності. Бо, мовляв, зараз це відбувається без відома народу. Але це не так. [Закон](#) «Про приватизацію державного і комунального майна» забороняє приватизовувати стратегічні об’єкти інфраструктури. Серед них – заводи, що виробляють зброю для ЗСУ, нафто- і газотранспортні та розподільчі мережі, магістральні залізничні лінії та ще багато інших стратегічних об’єктів.

10. Олексій Гончаренко, 28/04/2021 (01:13:18-01:13:30)

Неправда

“Модель ця корпоративна... вона великою мірою себе просто, ну на жаль, в тому вигляді, в якому вона є, не виправдала. Ці люди (члени наглядових рад – ред.) просто сидять, сотні тисяч, мільйони гривень зарплати, а чим займаються – одному Богу відомо.”

Наглядові ради слідкують, щоб керівництво підприємств працювало в інтересах головного акціонера – держави, а не на користь олігархів чи політиків. Високі заробітні

плати для членів наглядових рад та керівництва державних підприємств [дозволяють](#) залучати висококваліфікованих спеціалістів. Із високою зарплатою їм також не буде сенсу брати хабарі від бізнесменів чи політиків. Але водночас потрібен контроль та наявність покарання, якщо наглядова рада чи менеджмент зловживають своїм становищем. Якщо державні підприємства працюватимуть ефективно, у бюджеті буде більше коштів, наприклад, на зарплати лікарям.

11. [Максим Бужанський](#), 29/04/2021 (01:22:52-01:23:05)

Неправда

"Я тільки не можу зрозуміти, кого наглядові ради, які Юля (Клименко із фракції «Голос» – ред.) так захищає. Виходить, наші наглядові ради із соросят захищають критичну інфраструктуру, яку контролює російський бізнес. Це що виходить, дії в інтересах Російської Федерації?"

"Я только не могу понять, кого наблюдательные советы, которые Юля (Клименко из фракции "Голос" - ред.) так защищает. Получается, наши наблюдательные советы из соросят защищают критическую инфраструктуру, которую контролирует российский бизнес. Это что получается, действия в интересах Российской Федерации?"

Наглядові ради держпідприємств не захищають інтереси бізнесу, тим більше російського. Вони забезпечують захист інтересів власника, яким є держава, а отже, фактично всі українці*. Наглядові ради передусім слідкують, аби менеджери держпідприємств були ефективними, а сама компанія не працювала на чиїсь приватні кишені. До наглядових рад потрібно залучати кваліфікованих спеціалістів, а вони не працюватимуть за низьку зарплату. Крім того, високі зарплати є однією з умов того, що члени наглядових рад не будуть зацікавлені у пошуку додаткових джерел доходу, як-от хабарів. * якщо у державного підприємства виникають проблеми, їх оплачує бюджет за наші з вами податки.

12. Олег Волошин [про зв'язки Андрія Коболева](#), 28/04/2021 (27:24-27:51)

Неправда

"Ну з того, що я знаю раніше, пан Коболев був ставлеником навіть не американців, а конкретно дуже впливової — це не конспірологія, а реально існуючий факт — сім'ї Ротшильдів."

"Ну из того, что я знаю ранее, господин Кобелев был ставленником даже не американцев, а конкретно очень влиятельной, это не конспирология, а реально существующий факт – семьи Ротшильдов."

Хоча депутат і намагається довести, що це не конспірологія, насправді ж це [фейк російської пропаганди](#). Андрій Коболев – не ставленник Ротшильдів. У 2017 році за результатами тендеру «Нафтогаз» підписав договір із італійським підрозділом групи компаній Rothschild. Мова йшла про надання консультаційних послуг щодо розділення Оператора ГТС та «Нафтогазу». Група компаній Rothschild жодним чином не впливала на призначення Коболева або операційне управління «Нафтогазом».

13. Анатолій Бурміч [про управління державними компаніями України](#), 28/04/2021 (02:58:45-02:59:01)

Неправда

"Всі підприємства, згідно з Конституцією державною, управляються Кабінетом Міністрів. У нас це формально. А фактично керують іноземні представники іноземців, якихось незрозумілих злодіїв, через наглядові ради. "

"Все предприятия согласно Конституции державній управляются Кабинетом Министров. У нас это формально. А фактически управляют иностранные представители иностранцев каких-то непонятных воров через наблюдательные советы."

Іноземці, як і інші члени наглядових рад, не займаються операційним управлінням держкомпаніями. Вони слідкують, щоб менеджмент, який керує держпідприємствами, працював в інтересах головного акціонера – держави, а не на користь олігархів чи політиків. Членів наглядових рад наймає уряд і в разі незадовільної якості роботи може їх звільнити. У наглядових радах працюють не лише іноземці. Але люди з менш корумпованих країн не мають власних інтересів в Україні та зв'язків із зацікавленими особами, тому й можуть забезпечити неупереджений нагляд за діяльністю підприємств.

14. [Анна Скороход, 23/04/2021 \(21:13-21:27\)](#)

Маніпуляція

"У нас же є МВФ, який диктує нам, які в нас мають бути тарифи, які диктують нам, що Коболев має залишатися головою «Нафтогазу», які кажуть, що Ситник має бути головою НАБУ".

МВФ не диктує Україні, які тарифи встановлювати чи кого призначати на посади. МВФ дає Україні кредити за низькими ставками на підтримку національної валюти, а в деяких випадках (як-от під час кризи 2020 року) на фінансування дефіциту держбюджету. Для отримання кредитів уряд та НБУ зобов'язуються провести реформи, які дозволять країні ефективніше управляти своїми ресурсами та зростати. Деякі з цих реформ стосуються управління держпідприємствами та боротьби з корупцією. У рамках реформи управління держкомпаніями у них створили наглядові ради, які слідкують за роботою керівництва. А у рамках боротьби з корупцією Україна створила антикорупційні органи – САП, НАБУ, НАЗК та ВАКС.

15. Іван Крулько [про ринок землі](#), 12/05/2021 (18:45-18:54)

Неправда

«Так от, зараз хочуть іти тим самим шляхом, тільки вже по відношенню до землі: розпродали всю промисловість, тепер хочуть із землею те саме зробити.»

Приватизація, як і ринок землі, — це не розпродаж усього. Стратегічні підприємства [залишаються](#) у власності держави. Завдяки приватизації підприємства отримують ефективніших власників, які можуть залучити більше інвестицій. А держава таким чином не витрачатиме з бюджету кошти на фінансування збиткових підприємств. А от відкриття ринку землі — це можливість для власників самостійно вирішити, що робити зі своєю ділянкою: продати, здати в оренду чи обробляти самостійно.

16. Олексій Кучеренко [про результативність реформ в Україні](#), 06/05/2021 (30:01-30:19)

Неправда

«Яку користь принесли нам усі ці корпоративні управління, всі ці антикорупційні реформи, створення ось цих НАБУ, Антикорупційного суду і так далі, і тому подібне. Будь-яка реформа, чим вона закінчилася? Покажіть хоч один позитивний результат.»

Краще корпоративне управління потрібне для того, щоб зменшити корупцію на держпідприємствах та стежити за тим, щоб їхні очільники діяли в інтересах держави. А завдяки діяльності НАБУ та САП лише у 2020 році до державного бюджету вдалося [повернути](#) 2 млрд грн. Крім того, НАБУ контролює, які угоди підписують державні та приватні підприємства, а також займається розірванням збиткових угод. Протягом останніх п'яти років вдалося [заощадити](#) 8 млрд гривень. Та й реформи — це не те, що закінчується за кілька років, адже для зміни всієї системи потрібен час.

**17. Ольга Василевська-Смаглюк [про наглядові ради](#), 06/05/2021
(01:18:03-01:18:06)**

Неправда

“Я не підтримую іноземців у наших наглядових радах. Це порушення Конституції”

Ані в [Конституції](#), ані в тексті [закону](#), відповідно до якого реалізується реформа корпоративного управління, немає заборони на присутність іноземців у наглядових радах. Іноземці в наглядових радах посилюють неупередженість та фаховість цих органів. Серед [вимог](#) до незалежних членів наглядових рад — професійні компетенції, бездоганна репутація та відсутність зв'язків із державними органами.

Виконати ці умови іноземцям простіше, ніж українцям. Також не всі члени наглядових рад — іноземці. Наприклад, у наглядовій раді «[Приватбанку](#)» — 4 іноземці з 9 членів, в «[Укроборонпромі](#)» — 1 з 5, а в «[Укрзалізниці](#)» — 3 з 5.

**18. Ірина Геращенко [про 2 роки президентства Зеленського](#), 19/05/2021
(19:58-20:15)**

Маніпуляція

“Наша політична команда залишила Нафтогаз із прибутком 19 млрд, сьогодні збитки несе Нафтогаз, зате олігархат зростає, і статки зростають.”

Прибуток Нафтогазу залежить не лише від політичної команди, а й від світової кон'юнктури на газовому ринку і навіть від погоди. Наприклад, тепла зима означає нижче споживання газу та нижчі доходи компанії. Прибуток Групи Нафтогаз за 2018 рік, а це останній повний рік роботи попередньої політичної команди, становив не 19 млрд, а [13,6 млрд грн](#). Збитки в 2020 році компанія [пояснює](#), по-перше, зниженням попиту та цін на газ, на що українська влада не впливає. І, по-друге, збільшенням резерву коштів під сумнівні борги облгазів. Заборгованість обласних газорозподільних компаній, більшість яких належить Фірташу, перед Нафтогазом із початку 2019 року донині виросла майже вдвічі: з [47](#) до [95](#) млрд грн. У 2016 році, за часів більшості БПП у парламенті, ухвалили [закон](#), за яким борги облгазів реструктуризували на 5 років, а штрафи і пеню [списали](#). Однак це не було системним вирішенням проблеми. Отже, проблему облгазів не вирішила ні попередня, ні теперішня влада.

**19. Олександр Дубінський [про ринок землі в Україні](#), 05/06/2021 (12:36-12:54)
Неправда**

“Ну там (у ринку землі - ред.) другое история. Там указания страшно сказать откуда это все было сделать, да, и как ни крути, хоть это и удар по рейтингу, но сказали “надо продать землю” - значит надо продать землю. Сказали надо продать трубу - значит надо продать трубу. Энергоатом же ж потом будет.”

“Ну там (у ринку землі – ред.) інша історія. Там вказівки — страшно сказати звідки — це все було зробити. Так, і так чи інакше, хоч це і удар по рейтингу, але сказали «треба продати землю» — отже, треба продати землю. Сказали треба продати трубу — отже, треба продати трубу. «Енергоатом» же ж потім буде.”

Аби отримати фінансову допомогу від зовнішніх партнерів, наприклад, від МВФ, Україна бере на себе зобов'язання проводити реформи. Відкриття ринку землі та приватизація — серед таких реформ. Для зовнішніх партнерів це гарантія того, що економіка розвиватиметься і зростатиме, і з часом Україна зможе повернути борги. Крім того, ринок землі — це не розпродаж. Це можливість для власника самостійно вирішувати, що робити з ділянкою — продавати, самостійно обробляти її або, наприклад, здавати в оренду. До того ж відкриття ринку землі може [пришвидшити](#) зростання української економіки на 1,9%. Значна частина державних підприємств є [збитковими](#). Завдяки приватизації підприємства отримають ефективніших власників, які зможуть залучити більше інвестицій. А стратегічні підприємства [залишаться](#) у власності держави.

20. Софія Федина [про прибутки "Укроборонпрому", "Нафтогазу", "Укренерго", 28/05/2021 \(54:33-54:51\)](#)

Маніпуляція

“За цих два роки внаслідок паразитування і тотальної свободи для олігархів «Укроборонпром» став збитковим. Він був перед цим у 2019 році прибутковим. «Нафтогаз» став збитковим, хоча він був прибутковим. «Укренерго» було прибутковим, зараз воно стало збитковим.”

Депутатка намагається пов'язати збитки держпідприємств із приходом до влади Зеленського та команди «Слуг народу». Утім, для збитків держпідприємств були причини, не пов'язані з діями чинної влади. Так, 87% збитків «Укренерго» у 2020 році [пов'язані](#) зі збільшенням частки виробництва електроенергії з альтернативних джерел. Зростання «зеленої» генерації — наслідок високих зелених тарифів, які встановила попередня влада. А от [збитки](#) «Нафтогазу» [виникли](#) через зниження попиту та світових цін на газ, а також зростання боргів облгазів. В «Укроборонпрому» прибутки в 2020 році навпаки [збільшилися](#). Чистий прибуток компанії у 2020 збільшився на 108% порівняно з попереднім роком та перевищив початково запланований на 22%.

21. Микола Величкович [про успіхи “Нафтогазу”, 05/05/2021 \(06:47-07:04\)](#)

Маніпуляція

“Попередні роки: до 2019 року прибутковість, вийшла на прибутковість, вийшла на перемогу у міжнародних судах по відношенню до «Газпрому» російського. І протягом останнього року ми бачимо лише збитки.”

Депутат намагається пояснити, що до 2019 року НАК «Нафтогаз» була прибутковою завдяки тогочасній владі. А зараз влада нібито загнала «Нафтогаз» у збитки. Це не так. По-перше, завдяки реформі ринку газу прибуток «Нафтогазу» значною мірою залежить від факторів, на які жодна влада вплинути не може – наприклад, від світових цін на газ та погодних умов. У 2019 році найбільше на розмір прибутку компанії вплинув виграш у Стокгольмському арбітражі. «Нафтогаз» [пояснює](#) збитки 2020 року зниженням попиту та цін на газ та збільшенням резерву коштів під сумнівні борги облгазів. До речі, саме у

2016 році, за часів більшості БПП у парламенті, ухвалили [закон](#), за яким борги облгазів реструктуризували на 5 років, а штрафи і пеню [списали](#). Однак це не було системним вирішенням проблеми. Отже, проблему облгазів не вирішила ні попередня, ні теперішня влада.

22. Ірина Геращенко [про 2 роки президентства Зеленського](#), 19/05/2021 (19:58-20:15)

Маніпуляція

“Наша політична команда залишила Нафтогаз із прибутком 19 млрд, сьогодні збитки несе Нафтогаз, зате олігархат зростає, і статки зростають.”

Після реформи ринку газу, прибуток Нафтогазу залежить скоріше від світової кон'юнктури на газовому ринку і навіть від погоди, аніж від дій влади. Наприклад, тепла зима означає нижче споживання газу та нижчі доходи компанії. Прибуток Групи Нафтогаз за 2018 рік, а це останній повний рік роботи попередньої влади, – [13,6 млрд грн](#), а не 19 млрд. Збитки в 2020 році компанія [пояснює](#), по-перше, зниженням попиту та цін на газ, на що українська влада не впливає. І, по-друге, збільшенням резерву коштів під сумнівні борги облгазів. Заборгованість обласних газорозподільчих компаній, більшість яких належить Фірташу, перед Нафтогазом із початку 2019 року донині виросла майже вдвічі: із [47](#) до [95](#) млрд грн.

23. [Анна Скороход](#), 02/06/2021 (25:50-26:07)

Маніпуляція

“Я не думаю, що Путін говорить нам про те, що ми маємо не чіпати НАК «Нафтогаз», Коболева не трогать, Ситника не трогать, тарифи за ринковою ціною, ринок газу, ринок електроенергії, ніякої дотації для населення. Я не думаю, що Путін так говорить.”

Анна Скороход пропонує брати кредити не в МВФ чи ЄС, а у Росії, мовляв, вона не виставляє вимог. Однак, Росія теж вимагає певних політичних поступок за свої кредити. Так, у грудні 2013 року Янукович підписав договір про кредит на 15 мільярдів доларів від Росії – після того, як відмовився підписувати угоду про асоціацію з ЄС. Це була своєрідна компенсація за зупинку євроінтеграції. Ми встигли отримати тільки перший транш кредиту – 3 мільярди доларів. Згодом у суді Україна наголошувала, що ці 3 мільярди були частиною політики Росії та їх мають розглядати саме як політичний хабар. Тож і будь-які кредити від Росії будуть лише важелем впливу на Україну. Справді, Росія не вимагає від нас боротися з корупцією чи впроваджувати ринкові реформи. Але такі реформи потрібні насамперед Україні – щоб стати успішною. Зрозуміло, що успішна Україна Росії не потрібна.

24. Валентин Наливайченко [про призначення Вітренка](#), 27/05/2021 (14:58-15:12)

Маніпуляція

“Вже другий олігарх очолює цей «Нафтогаз». Його прізвище Вітренко. Чому він олігарх? Та тому що він отрим... отримав мільярдну державну монополію без конкурсу. Це найголовніше, що я хочу сказати телеглядачам.”

По-перше, Юрій Вітренко – не олігарх, адже він не власник «Нафтогазу», а найманий менеджер. І до того ж, не має медіаактивів. По-друге, Вітренко не «отримав» монополію. Керувати «Нафтогазом» його призначив уряд, хоча таке призначення і суперечило духу реформи корпоративного управління. Адже голову правління

«Нафтогазу» мала призначити Наглядова рада, яку призначає та звільняє уряд. У випадку з «Нафтогазом» уряд спочатку звільнив Наглядову раду, звільнив попереднього керівника «Нафтогазу» Андрія Коболева, а тоді призначив Юрія Вітренка головою компанії, скориставшись положенням закону, що за відсутності Наглядової ради голову може звільнити й призначити уряд. «Нафтогаз» не визнано монополією: АМКУ зараз лише [розглядає](#) скарги про монопольне становище компанії на ринку первинного продажу газу. А приватні споживачі з минулого року можуть обирати, у кого купувати газ: зараз на ринку понад пів сотні постачальників.

25. Олег Синютка [про динаміку економіки України за часів правління Зеленського](#), 17/06/2021 (17:11-17:22)

Маніпуляція

«Зе-економіка працює, але працює так, що ключові монопольні державні підприємства принесли в економіку 40 млрд збитку. І тут «Нафтогаз», тут «Енергоатом».»

Ситуація складніша, ніж намагається представити спікер. Для збитків держпідприємств були причини, як пов'язані, так і не пов'язані з діями чинної влади. Так, [збитки](#) «Нафтогазу» [виникли](#) через зниження попиту та європейських цін на газ у 2020 році, а також зростання боргів облгазів. «Енергоатом» [несе](#) збитки через низку причин: скорочення товарної продукції, невідповідність собівартості електроенергії та тарифу на неї для населення (хоча це в тому числі і відповідальність влади, адже тарифи на електроенергію встановлює уряд), заборгованість інших підприємств та курсову різницю при обслуговуванні кредитів, необхідних для будівництва сховища для відпрацьованого ядерного палива та підвищення безпеки АЕС. 87% збитків «Укренерго» у 2020 році [пов'язані](#) зі збільшенням частки виробництва електроенергії з альтернативних джерел. Зростання «зеленої» генерації – наслідок високих зелених тарифів, які встановила попередня влада ще [у 2015 році](#).

26. Олександр Качний [про державне управління в авторитарних країнах](#), 30/06/2021 (31:12-32:00)

Неправда

«Но они (країни з авторитарним режимом – ред.) не продают свою страну. Они не делают её нищей, а «западенцов», людей из западной, будем так говорить с Европы с Америки, которые сейчас в наблюдательных советах, которые руководят практически всей экономикой нашей, которые убивают наши производства, которые еще в состоянии были конкурировать с ними.»

«Але вони (країни з авторитарним режимом – ред.) не продають свою країну. Вони не роблять її злиденною, а «западенців», людей із західної, будемо так говорити, з Європи з Америки, які зараз в наглядових радах, які керують практично всією економікою нашою, які вбивають наші виробництва, які ще в змозі були конкурувати з ними.»

Депутат намагається довести, що іноземці-члени наглядових рад керують економікою України. Однак це — неправда. Залучення іноземців до наглядових рад державних підприємств — це міжнародна практика, покликана підвищувати ефективність роботи компанії. Функція наглядової ради — контролювати менеджмент та слідкувати, щоб він діяв в інтересах акціонерів (у випадку державних підприємств — це держава). У наглядових радах багатьох європейських країн працюють іноземці. Таке кадрове рішення забезпечує неупереджену та професійну оцінку діяльності підприємства, адже закордонні спеціалісти не пов'язані з владою в країні або так званими елітами. До

прикладу, у німецькому Deutsche Bank 5 з 20 [членів наглядової ради](#) — іноземці. При цьому це підприємство є прибутковим, а стратегічні рішення приймаються виключно на користь держави.

27. Анна Скороход [про іноземців у наглядових радах](#), 16/07/2021 (05:50-06:01)

Неправда

«Подивіться, у нас всією Україною тепер, всіма держпідприємствами управляють наглядові ради, в яких неукраїнці з мільйонними зарплатами.»

Анна Скороход намагається довести, що іноземці-члени наглядових рад управляють державними підприємствами України. Але це не так. По-перше, наглядові ради не управляють підприємствами, а слідкують, аби менеджмент діяв в інтересах акціонерів (у випадку державних підприємств — це держава). По-друге, залучення іноземців до наглядових рад державних підприємств — це міжнародна практика, покликана підвищувати ефективність роботи компанії та зробити її більш прозорою. Наприклад, у німецькому Deutsche Bank 5 з 20 [членів наглядової ради](#) — іноземці. При цьому це підприємство є прибутковим, а стратегічні рішення приймаються виключно на користь держави. І, по-третє, високі заробітні плати для членів наглядових рад необхідні, аби залучити висококваліфікованих фахівців з ринку, а також щоб зменшити ризик виникнення у них корупційних інтересів.

28. Олексій Кучеренко [про підвищення тарифів](#), 30/06/2021 (03:26-04:04)

Неправда

«Зараз по всій Україні іде неконтрольований практично процес підвищення тарифів на тепло. З чим це пов'язано? Це пов'язано з тим, що наш монополіст, так звана державна компанія національна, яка давно вже керується з інших країн, встановив нові підвищені ціни на газ як для населення, так і для підприємств теплокомуненерго.»

Тарифи на тепло справді можуть зрости у новому опалювальному сезоні. Це пов'язано з тим, що теплокомуненерго тепер купуватимуть газ на ринкових умовах (раніше тарифи для них регулювались Кабміном), а ринкова ціна газу зросла у 2020 році. Відтак вартість газу для них тепер також [встановлюється](#) у відповідності із імпортом паритетом — адже частину газу Україна імпортує з Європи.

До серпня 2020 року ціну на газ для населення затверджував Кабмін, але з 1 серпня запрацював вільний ринок газу для побутових споживачів, а для промисловості цей ринок працює вже багато років. Це означає, що ані «Нафтогаз», ані держава більше не втручаються у формування цін на блакитне паливо. Його ціна складається з вартості самого товару, транспортування до кінцевого споживача та податків.

І попередній, і нинішній керівники «Нафтогазу» — громадяни України. У наглядовій раді компанії троє з шести членів — іноземці, однак це не означає, що компанією керують з-за кордону. Основна функція наглядової ради — контроль за діяльністю менеджменту та захист прав акціонерів, тобто держави. Наглядова рада не впливає на ціноутворення.

29. Юлія Тимошенко [про зарплату керівника Укрпошти](#), 07/07/2021 (29:10-29:20)

Маніпуляція

«Наглядова рада, яка в Укрпошті править, і керівник Укрпошти, отримували мільйонні заробітні плати в місяць. Мільйонні!»

Останні наявні дані про заробітну плату гендиректора «Укрпошти» Ігоря Смілянського — за 2017 і 2018 рр. У 2017 році, згідно з декларацією, місячна зарплата [Ігоря Смілянського](#) була 330 тис. грн, а у 2018 році в інтерв'ю він називав зарплату [750 тис. грн](#). Зарплата [членів наглядової ради](#) «Укрпошти» може сягати 133 тис. грн на місяць. Високі заробітні плати для членів наглядових рад та керівництва державних підприємств [дозволяють](#) залучати висококваліфікованих спеціалістів. Із високою зарплатою їм також не буде сенсу брати хабарі від бізнесменів чи політиків. Але, водночас, потрібен контроль та наявність покарання, якщо наглядова рада чи менеджмент зловживають своїм становищем. Якщо державні підприємства працюватимуть ефективно, у бюджеті буде більше коштів, наприклад, на зарплати лікарям.

30. Ростислав Павленко про [прибуток Нафтогазу за роками](#), 29/07/2021 (40:11-40:23)

Неправда

«2018 рік, «Нафтогаз». Прибуток — 13,6 млрд. 2019 рік, «Нафтогаз» — прибуток 2,6 млрд. 2020 рік — збитки. А що ж такого помінялось в країні? Зеленський «всё порешал?»

Завдяки реформі ринку газу прибуток «Нафтогазу» значною мірою залежить від факторів, на які жодна влада вплинути не може. У 2019 році на розмір прибутку компанії значно вплинув виграш у Стокгольмському арбітражі. Збитки 2020 року «Нафтогаз» [пояснює](#) зниженням попиту та цін на газ та збільшенням резерву коштів під сумнівні борги облгазів. До речі, саме у 2016 році, за часів більшості БПП у парламенті, ухвалили [закон](#), за яким борги облгазів реструктуризували на 5 років, а штрафи і пеню [списали](#). Однак це не було системним вирішенням проблеми. Отже, проблему боргів облгазів не вирішила ні попередня, ні теперішня влада.

31. Володимир Мороз [про видобуток газу](#), 29/07/2021 (13:07-13:40)

Неправда

«У нас есть еще, так называемый, почему так называемый, Черноморскнефтегаз. Черноморскнефтегаз он сегодня только на бумаге. Это просто политическая организация, которая.. в которой находятся юристы, используют деньги. Я не знаю, как они их используют юридически. Но есть компания и есть люди, есть академики, есть наука, которая уехала с Крымского полуострова и вывезла с собой все документы.»

«У нас є ще так званий, чому так званий, «Чорноморськнафтогаз». «Чорноморськнафтогаз» він сьогодні лише на папері. Це просто політична організація, в якій знаходяться юристи, використовують гроші. Я не знаю, як вони їх використовують юридично. Але є компанія і є люди, є академіки, є наука, яка виїхала з Кримського півострову і вивезла з собою всі документи.»

«[Чорноморнафтогаз](#)» — це державна компанія, яка займається розробкою та експлуатацією газових та нафтових родовищ на шельфі Чорного моря. Після анексії Криму Росією більшість родовищ, якими управляла компанія, опинилися на окупованій території. Однак слова Мороза про повністю «формальне» існування компанії — безпідставні. Наразі «Чорноморнафтогаз» [видобуває](#) газ на Стрілковому родовищі на Херсонщині. Це єдине джерело в регіоні для [забезпечення](#) газом міста Генічеськ та відповідного району. У 2020 році [дохід](#) від реалізації продукції компанії склав майже 35 млн грн. Із [2014](#) по [2020](#) рік «Чорноморнафтогаз» [видобув понад 348](#) млн куб м. [газу](#).

32. Анна Скороход [про непопулярність наглядалих рад із іноземців](#), 02/08/2021 (01:23:43-01:23:58)

Неправда

«Ви знаєте, я не знаю.. я не знаю ні одної країни світу, де в наглядалих ради входять іноземці, де іноземці диктують, яких суддів призначати, де іноземці формують політику незалежної держави.»

«Ви знаєте, я не знаю... я не знаю жодної країни світу, де до наглядових рад входять іноземці, де іноземці диктують, яких суддів призначати, де іноземці формують політику незалежної держави.»

Іноземці не визначають політику України, цим займаються уряд та парламент. Залучення іноземців до наглядових рад державних підприємств — це міжнародна практика, покликана підвищувати ефективність роботи компанії та робити її більш прозорою. Наприклад, у німецькому Deutsche Bank 5 із 20 [членів наглядової ради](#) — іноземці.

У рамках реформування судової гілки влади ВРУ ухвалила два закони — про Вищу кваліфікаційну комісію суддів та про Вищу раду правосуддя. До роботи обох органів будуть залучені іноземні експерти. Участь іноземних експертів у відборі до ВККС та ВРП не означає «іноземне управління». Завдяки присутності міжнародних експертів процес відбору суддів має стати більш прозорим та позбавленим впливу «зацікавлених сторін».

33. Олексій Кучеренко [про падіння видобутку газу](#), 05/08/2021 (50:16-50:45)

Неправда

«Це (зарплати Коболева та Вітренка — ред.) підтверджує абсолютну неспроможність реформи корпоративного управління. Ну, безвідповідальність наглядової ради і правління «Нафтогазу». Пояснюю. За останні 6 років цих зарплат транзит ми програли, видобуток газу «Укргазвидобування» — 5% падіння кожного... кожного року. За півроку на 5% впала. В збитках всі кругом, ми з вами залік робим цим законом, який прийняли буквально 3 тижні тому.»

Реформа корпоративного управління покликана зробити управління держпідприємствами більш прозорим і залучити туди кваліфікованих спеціалістів. Натомість видобуток газу залежить переважно від технічних та економічних факторів. Скорочення видобутку на 5,2% [відбулося](#) у I половині 2021 року. Все ж у [2020 році](#) «Нафтогаз» видобув на 2% більше газу, ніж було заплановано, хоча це і на 1% менше, ніж у 2019-му. Видобуток зменшився через пандемію COVID-19 та карантин, які призвели до падіння виробництва та інвестицій. Натомість у 2015-2018 рр. видобуток газу в Україні [зростає](#). У 2019 році видобуток «Укргазвидобування» скоротився на 4% [через](#) природне виснаження родовищ компанії, але збільшився видобуток приватних компаній та «Укрнафти».

34. Михайло Цимбалюк [про ціни на електроенергію](#) 03/08/2021 (02:22-02:35)

Неправда

«Наша атомна енергетика, електроенергія з якої коштує 50 копійок, вона сьогодні є збитковою. Державне підприємство «Енергоатом» доведено до банкрутства.»

Зараз тариф на електроенергію, вироблену на ДП «Енергоатомом», — [57 коп./кВт-год](#). Але за результатами I півріччя 2021 року «Енергоатом» не є збитковим: за 6 місяців

цього року компанія отримала [прибуток](#) 1,123 млн грн. За результатами 2020 року «Енергоатом» справді зазнав збитків у розмірі 4,8 млрд грн. Вони сформувалися через витрати на курсову різницю при обслуговуванні валютних кредитів, втрати компанії від виконання спеціальних обов'язків із постачання населенню електроенергії, балансові обмеження, що накладалися на атомну генерацію, а також заборгованість інших компаній перед «Енергоатомом». Частково саме низький тариф — причина збитковості «Енергоатому».

35. Григорій Мамка [про зовнішнє управління Україною](#), 24/08/2021
(01:18:33-01:19:13)

Неправда

“Ну 30 років незалежності, але за останніх 7 років ми, по-моєму, її вже юридично втрачаємо. Всі законопроекти, де зовнішнє управління: міжнародні наглядачі, представники міжнародних організацій, — законодавчо вже вносяться в закони України, вони вже є настали. І голосують народні депутати з великим задоволенням, але ми юридично втрачаємо свої позиції, які були 30 років назад.” Депутат намагається довести, що присутність іноземців у державних інституціях та наглядових радах державних компаній означає, що Україною нібито керують із-за кордону. Це неправда. Політику України визначають не іноземці, а уряд і парламент. Залучення іноземців до наглядових рад державних підприємств — це міжнародна практика, покликана підвищувати ефективність роботи компанії та робити її більш прозорою. Наприклад, у німецькому Deutsche Bank 5 із 20 [членів наглядової ради](#) — іноземці. У рамках реформування судової гілки влади до роботи Вищої кваліфікаційної комісії суддів та Вищої ради правосуддя будуть залучені іноземні експерти. Завдяки цьому процес відбору суддів має стати більш прозорим та позбавленим впливу «зацікавлених сторін».

36. Юлія Гришина [про нерівність доходів в "Укрзалізниці"](#), 18/08/2021
(17:21-17:31):

Маніпуляція

“Величезні зарплати, ми бачимо, на сьогодні отримують члени наглядових рад, члени правління. Підприємство має мільярдні збитки, а вони отримують величезні зарплати. А люди, які там працюють, отримують по 5-6 тис. грн.”

Наглядові ради потрібні для того, щоб слідкувати за діяльністю підприємств та сприяти тому, щоб вона проходила в інтересах акціонерів. У випадку державних підприємств акціонером є держава. Високі заробітні плати для членів наглядових рад та керівництва державних підприємств [дозволяють](#) залучати висококваліфікованих спеціалістів. Із високою зарплатою їм також не буде сенсу брати хабарі від бізнесменів чи політиків. Але водночас потрібен контроль та наявність покарання, якщо наглядова рада чи менеджмент зловживають службовим становищем. Якщо державні підприємства працюватимуть ефективно, у бюджеті буде більше коштів, наприклад, на зарплати лікарям.

37. Олександр Качний [про зміни в законопроекті про НБУ](#), 09/09/2021
(01:38:33-01:39:00)

Неправда

«Ніколи туди (в НБУ — ред.) не допускали іноземців. Сьогодні вони убрали із положення, проголосували все разом о тому, що там убрався пункт, що людина, який в наглядовій раді, повинна проживати в Україні якийсь період, убрали. Друге, не знаю, під кого готують, голова наглядової ради тепер може бути, убрали пункт в якому написано «не може бути після судимості». Убрали слово «судимість».

Ніколи туди (в НБУ — ред.) не допускали іноземців. Зараз вони убрали з положення, проголосували всі разом про те, що там убрався пункт, що людина, яка в наглядовій раді, повинна проживати в Україні якийсь період, убрали. Друге: не знаю, під кого готують, голова наглядової ради тепер може бути, убрали пункт в якому написано «не може бути після судимості». Убрали слово «судимість».

Попри слова Качного, у чинному [законі](#) про Нацбанк [зазначено](#), що членом Ради Національного банку України може бути виключно громадянин України, який постійно проживає в Україні, а також не має судимості, не погашеної і не знятої в установленому законом порядку.

38. Олексій Кучеренко [про керівників "Нафтогазу"](#), 10/09/2021

(01:02:45-01:03:01):

Неправда

«А хто ж управляє НАК «Нафтогазом»? Уряд уже давно не управляє. Нас примусили якось так, або купили, і ж в останні 5 років їм управляє наглядова рада: англійка, американець, канадієць, француз — вони управляють.»

Кучеренко намагається довести, що наглядова рада, у якій присутні іноземці, нібито керує «Нафтогазом». Це неправда. По-перше, управління компанією в принципі не входить до повноважень наглядової ради. Цим займається менеджмент компанії. Наглядова рада лише слідкує за ефективністю роботи керівників компанії та за дотриманням інтересів акціонерів, тобто — держави. По-друге, залучення іноземців до наглядових рад державних підприємств — це міжнародна практика, покликана підвищувати ефективність роботи компанії та робити її більш прозорою. Наприклад, у німецькому Deutsche Bank 5 із 20 [членів наглядової ради](#) — іноземці.

39. [Юлія Гришина](#), 18/08/2021 (18:00-18:14):

Неправда

«Просто я вам приведу цифри, що член наглядової ради отримує більше 5 мільйонів в рік. А 6 членів наглядової ради за 2020 рік отримали 34 мільйони гривень плюс 20 мільйонів компенсації. 54 мільйони гривень. І мінус 12 мільярдів збитків.»

Збитки «Укрзалізниці»* не були і не могли бути пов'язані з діяльністю наглядової ради. У компанії збитки пояснюють тим, що через пандемію COVID-19 знизився попит на вантажні перевезення, а також призупинялися пасажирські перевезення. У звіті «Укрзалізниці» за 2020 рік йдеться про [20,6 млн грн](#) витрат на винагороди наглядовій раді. Наглядові ради потрібні, щоб слідкувати за діяльністю підприємств та сприяти тому, щоб вони працювали в інтересах акціонерів, тобто держави. Високі зарплати членів наглядових рад та керівництва державних підприємств [дозволяють](#) залучати висококваліфікованих спеціалістів. Із високою зарплатою їм не буде сенсу брати хабарі від бізнесменів чи політиків.

* 11,9 млрд грн

40. Дмитро Лубінець [про ціну на газ](#), 07/09/2021 (01:25-01:45)

Маніпуляція

“Ці кошти, ці надприбутки, які акумулює державна компанія “Нафтогаз Україна” (продаючи газ за ціною вище собівартості — ред.) йдуть на заробітні плати. Ви тільки вдумайтеся, що у 2001 (2021 — ред.) році заробітна плата прав... члена правління “Нафтогазу” складає в місяць — 1 млн 370 тис. грн.”

Депутат правий щодо розміру зарплати члена правління, яка, за даними фінансового плану на 2021 рік, справді у середньому становить 1,37 млн грн на місяць. Однак загальна логіка Лубінця про те, що «Нафтогаз» нібито спеціально продає газ за завищеними цінами, щоб отримувати надприбутки — хибна. Ціну газу в Україні визначають ринкові фактори, зокрема ціни на газ у Європі, а не керівництво «Нафтогазу». До ціни на газ для споживача додаються також витрати на транспортування та податки. Якщо ж компанія продаватиме газ задешево, вона стане збитковою і ці збитки доведеться покривати з бюджетних коштів. Частина прибутку також реінвестується на розробку нових родовищ та збільшення видобутку газу. Окрім того, видобувні компанії сплачують рентні платежі до бюджету за право видобувати газ.

41. Вадим Рабінович [про іноземних керівників](#), 16/11/2021 (29:26 - 29:47)

Неправда

«Западные партнеры абстрактные сказали, что мы — недоумки до такой степени, что руководить главными отраслями своей стратегической промышленности не можем. И с этим согласилось наше руководство. В результате в каждом государственном предприятии, крупном, монополисте, нет ни одного руководителя украинца, всем руководят иностранцы.»

«Західні партнери, абстрактні, сказали, що ми недоумки настільки, що керувати головними галузями своєї стратегічної промисловості не можемо. І з цим погодилося наше керівництво. У результаті в кожному державному підприємстві, великому, монополісті, немає жодного керівника українця, усім керують іноземці.»

Іноземці можуть претендувати на посаду керівника держпідприємства, проте в конкурсі оцінюють професійність особи, а не її громадянство. Наразі найбільші українські держпідприємства — «[Укренерго](#)», «[Нафтогаз](#)» «[Укрзалізниця](#)», «[Державна продовольчо-зернова корпорація](#)», «[Оператор ГТС України](#)», «[Укроборонпром](#)» та інші — мають українських керівників. Також іноземці можуть [входити](#) до складу наглядових рад підприємств для забезпечення незалежності та прозорості при управлінні компанією.

42. Костянтин Бондарєв [про НБУ та держпідприємства](#), 24/11/2021 (01:19:58-1:20:20)

Неправда

«І на сьогодні ми маємо повний протекторат. Ви знаєте, що вже 2 місяці Нацбанк не управляється взагалі Україною чи українцями. Ми по закону віддали іноземцям правління Національного Банку. Хто керує НАК «Нафтогаз» 3 роки, а «Укрзалізницею»?»

Керівництво Національного банку може [складатися](#) лише з українських громадян. Президент України та Верховна Рада призначають главу НБУ та членів Ради НБУ. Керівники «[Нафтогазу](#)» та «[Укрзалізниця](#)» теж є українцями. До наглядових рад при

державних підприємствах можуть входити іноземці, однак їхня місія — не «керувати Україною», а стежити за незалежністю та ефективністю керівництва компаній.

43. Іван Крулько [про 1 грн за газ](#), 20/12/21 (24:44-25:04)

Маніпуляція

«Про колишнього керівника. Бо знаєте, колишні завжди правду говорять. Колишній виконавчий директор «Нафтогазу» Ватерландер, якого запросили, іноземець, отримував величезну заробітну плату, і коли він ішов, він сказав про те, що собівартість газу українського видобутку коштує 1 грн за куб.»

У вересні 2021 Отто Ватерландер дійсно сказав, що собівартість українського газу становить 1 грн. Однак «Нафтогаз» пізніше [спростував](#) цю інформацію. У лютому 2021 року Юрій Вітренко [стверджував](#), що собівартість видобутку становить 2,6 грн за кубометр. Наразі немає точних даних про собівартість видобутку газу. Проте, якщо державна компанія продаватиме газ за собівартістю, вона понесе збитки (витрати на транспортування і доставку, розробку нових запасів тощо), які доведеться покривати за рахунок держбюджету, тобто за рахунок платників податків. Ринкові ціни дозволять, із одного боку, розвиватися видобувним компаніям, а з іншого — збільшать доходи держави.

44. [Василь Німченко](#), 10/03/2020 (03:19:27-03:19:54)

Неправда

“Створили наглядові ради. Наглядові ради – це за нами дивляться всі представники із-за бугра, котрі дивляться вони не за підприємством, і не за газовидобуванням, і не за водоканалом дивляться. Вони дивляться, щоб водоканал міг зібрати гроші, і щоб вони в будь-який час ті дотації, які ті нам давали, державі транші, щоб вони могли їх забрати.”

Наглядові ради не впливають на рішення міжнародних кредиторів про надання траншів. Вони [слідкують](#), щоб керівники держпідприємств діяли в інтересах держави, а не окремих осіб. Іноземців [призначають](#) до наглядових рад, щоб забезпечити їх незалежність і фаховість. Однак, у наглядових радах є й українці.

45. [Ірина Верещук](#), 20/05/2020 (01:49:36-01:49:50)

Неправда

“У нас немає жодного державного підприємства, які є, наприклад, в тій же Німеччині чи Польщі, яке може заробляти на український бюджет.”

В Україні є [прибуткові держпідприємства](#), які заробляють кошти для бюджету. Це, зокрема, НАК «Нафтогаз», Укренерго, УкрЗалізниця, УкрПошта та чимало інших.

46. [Олександр Качний](#), 08/07/2020 (02:17:03-02:17:18)

Маніпуляція

“Наблюдательные советы не могут управлять компаниями, которыми управляют министерства. То есть это люди, которые просто смотрящие из-за рубежа, которые отдают информацию, отдают аналитику, продвигают тут те антигосударственные реформы, которые мы на сегодня видим.”

Незалежні наглядові ради і не повинні управляти компаніями. Вони контролюють, щоб менеджмент держпідприємств діяв в інтересах держави, а не окремих осіб. Їхня мета — подолання корупції на держпідприємствах, а не просування антидержавних реформ.

47. [Юлія Тимошенко](#), 20/01/20 (50:54-51:09)

Маніпуляція

“І так я можу пройти практично по всім нашим наглядовим радам. “Ощадбанк” - 63% іноземці. “Укрексімбанк” - 56% іноземці. Контрольний пакет по всім фінансовим потокам.”

У грудні 2019 року Уряд повністю [сформував](#) наглядову раду “Ощадбанку”, 55% її [складу](#) — іноземці. У [наглядовій](#) раді “Укрексімбанку” 50% [складу](#) — іноземці.

Наглядові ради не можуть втручатись в операційну діяльність підприємства. [Вони](#) слідкують, щоб менеджмент діяв в інтересах держави, а не окремих осіб. Їх мета – подолання корупції на держпідприємствах, а не просування антидержавних реформ. До того ж саме держава через уряд призначає членів наглядової ради і в разі чого може їх звільнити. Відтак держава повністю контролює компанію.

48. [Віктор Медведчук](#), 26/05/2020 (01:11:30-01:11:48)

Неправда

«Наблюдательный совет НАК “Нефтегаза” это сплошные иностранные граждане, которые руководят, в данном случае, главной государственной корпорацией, которая влияет на цены для жилищно-коммунальных тарифов.”

У [наглядовій раді «Нафтогазу»](#) 7 членів, з яких лише 4 – іноземці. Їх усіх призначає держава через уряд і, в разі чого, може звільнити. Тарифи ЖКГ визначає не Нафтогаз, а уряд та Національна комісія з регулювання енергетики та комунальних послуг.

49. [Давид Арахамія](#), 20/01/2020 (01:14:46-01:15:23)

Правда

“Я завжди... Мені подобався ораторський талант Юлії Володимирівни. І мені... Я дійсно захоплююся, коли вона виступає в парламенті. Але дуже багато фактів не те, що перекручені, а просто фейкові. 3 них і почнемо. Номер один, наприклад, наглядова рада “Укроборонпрому” - 5 людей (4 українці, 1 іноземець - голова ТАПА, інноваційної агенції Сполучених Штатів). Всі зарплата - нуль, працюють без зарплати.”

Станом на дату цитати в [складі](#) наглядової ради “Укроборонпрому” були три українці, [призначені](#) Президентом, та один [українець](#) і один [іноземець](#) Ентоні Тетер, [призначені](#) Урядом. Члени наглядової ради [не отримують](#) заробітну плату.

50. [Юлія Тимошенко](#), 20/01/20 (50:18-50:24)

Маніпуляція

“Укроборонпром” — це просто іноземці складають наглядову раду.”

Станом на дату цитати в [складі наглядової](#) ради “Укроборонпрому” з п'яти членів лише [один](#) був іноземцем — Ентоні Тетер.

Довідково: Юлія Тимошенко намагається подати присутність іноземців як негативний факт. Однак, члени наглядових рад повинні бути незалежними від вітчизняних бізнесових і державних структур, іноземне громадянство якраз цьому і сприяє.

51. [Юлія Тимошенко](#), 20/01/20 (50:33-50:41)

Без вердикту

“Війна йде. Очолює “Укроборонпром” людина іноземна, тобто не українець, мається на увазі з паспортом іншої держави.”

Укроборонпром [очолював](#) Айварас Абромавичус.

Варто зазначити, що очільник-іноземець не залежить від вітчизняного бізнесу або державних структур, тож іноземне громадянство лише сприяє неупередженості в роботі очільника. До речі, у Абромавичуса було і [українське](#), і [литовське](#) громадянство. Тож по документах він громадянин України.

52. [Юлія Тимошенко](#), 20/01/20 (50:42-50:49)

Неправда

“Наглядовій раді (“Укроборонпрому” - ред.) платять по 300-400 тис. грн плюс премії і все інше.”

Члени наглядової ради “Укроборонпрому” [не отримують](#) заробітну плату.

53. [Юлія Тимошенко](#), 24/02/2020 (34:33-34:40)

Неправда

“Вони зняли взагалі заборону на приватизацію ключових стратегічних об’єктів України. Вони взагалі скасували весь перелік.”

ВРУ [скасувала](#) перелік об’єктів державної власності, які не підлягають приватизації. Втім, згідно з [Законом](#) України “Про приватизацію” досі заборонено приватизовувати природні монополії та стратегічні об’єкти інфраструктури - дороги, ГТС чи метрополітен - а також заводи, що виробляють зброю для ЗСУ. До того ж скасування заборони на приватизацію не означає, що ці підприємства вже виставили на приватизацію.

54. [Юлія Тимошенко](#), 20/01/2020 (49:23-50:14)

Маніпуляція

“Укрзалізниця” - 86% наглядової ради - іноземні громадяни, не українці. Давайте візьмемо, наприклад, таку структуру як “Укрпошта”... ну ви розумієте, “Укрпошта” - це вся наша комунікація між нашим народом і владою і так далі...між собою. 57% в наглядовій раді іноземці, і керівнику “Укрпошти” в місяць встановили до 2 млн грн заробітну плату. Ви мені скажіть, це що? Це означає, що практично іде перекачування державних ресурсів, державних грошей в напів збитковий “Укрпошти”, і, до речі, тарифи підвищуються, і за рахунок цього практично іде збагачення.”

Наглядова рада “Укрзалізниці” [складається](#) з семи членів. З них п’ятеро — іноземці, це 71%. У наглядовій раді “Укрпошти” [четверо](#) іноземців з семи членів ради (тобто 57%, а не 86%).

Заробітна плата керівника “Укрпошти” Смілянського на 2020 рік [передбачається](#) у розмірі [1.8 млн грн](#) щомісяця. До речі, заробітну плату керівнику “Укрпошти” встановлює не наглядова рада, а Міністерство інфраструктури. Наглядові ради не впливають безпосередньо на державні підприємства, а [встановлюють](#) правила корпоративного управління та контролюють діяльність менеджменту підприємств. Їхнє основне завдання — запобігання корупції та неефективним політикам компанії. Члени наглядової ради мають бути незалежними від державних структур та вітчизняного

бізнесу, а іноземне громадянство цьому лише сприяє. До того ж, саме держава через уряд призначає членів наглядової ради і в разі чого може їх звільнити. Відтак держава повністю контролює компанію. Тож стверджувати, що іноземці в наглядових радах є проблемою — маніпулятивно.

Крім того, у [2019](#) році “Укрпошта” вперше за останні чотири роки [стала](#) не збитковою, а отримала 607 млн грн прибутку. “Укрпошта” [підвищила](#) тариф на доставку та виплату пенсій з 1 січня 2020 року у зв’язку зі збитками від цього виду діяльності.

55. [Юлія Тимошенко](#), 20/01/20 (54:20-54:37)

Неправда

“І під шумок анбандлінгу, який вимагала Європейський Союз, Європейська комісія, зараз віддали, по суті, цю нашу величезну газово-транспортну систему, віддали реально в управління компанії з іноземною наглядовою радою.”

Європейська комісія справді [підтримала](#) “анбандлінг” - відділення “Оператора ГТС України” від “Нафтогазу” та закликала працювати згідно з законодавством ЄС. Уряд також [азначив](#), що таке рішення є зобов’язанням України перед Європейським енергетичним співтовариством.

Новим власником “Оператора ГТС України” стала компанія “Магістральні газопроводи України”. Ця компанія повністю належить державі. У наглядовій [раді](#) компанії двоє українців та четверо іноземців, тобто 66%.

Втім, наглядову раду [призначає](#) Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, тож держава зберігає контроль над підприємством.

56. [Давид Арахамія](#), 20/01/20 (01:16:38-01:16:43)

Правда

“Зарплата Айваруса Абромавичуса, який голова “Укроборонпрому” - 4,5 тис. грн.”

За 2019 рік Айварас Абромавичус [отримав](#) 19,6 тисяч грн заробітної плати за основним місцем роботи. Виконувати обов’язки генерального директора “Укроборонпрому” він [розпочав](#) у вересні 2019 році, тобто у 2019 році працював на посаді 4 місяці. Отже, його заробітна плата щомісяця — 4,9 тис. грн.

57. [Юлія Тимошенко](#), 20/01/20 (54:37-54:56)

Неправда

“І знову керівнику НАК “Нафтогазу”, пану Коболєву, ви ж знаєте цю легендарну людину, яка залишилась далі працювати і далі формує нам тарифи, які нічого спільного з ринковими не мають. Так от йому знову виплатили 700 млн грн премії. За що?”

Тарифи формує не керівник “Нафтогазу” Коболєв. Це належить до [повноважень](#) Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) та органів місцевого самоврядування.

“Нафтогаз” продає газ за цінами, які залежать від вартості палива в європейських [хабах](#). А саме, ціна природного газу [прив’язана](#) до ціни блакитного палива на нідерландському газовому хабі TTF.

Топ-менеджмент “Нафтогазу” [отримав](#) премію за перемогу над російським Газпромом. 700 млн гривень — загальна сума премій керівництву “Нафтогазу”, а не премія лише Коболєву

58. [Ренат Кузьмін](#), 20/05/2020 (03:34:29-03:34:52)

Маніпуляція

“Если раньше воровать 2 млн из бюджета - это было преступление, за которое можно было сесть в тюрьму, то новые лица просто выписывают себе зарплату по 2 млн в месяц, это я о руководителе “Укрпочты”. И это уже не воровство, это зарплата, при том, что у обычного почтальона 2 тыс.”

На 2020 рік гендиректору “Укрпошти” Ігорю Смілянському [передбачено](#) 1,87 млн грн заробітної плати щомісяця, а на заробітну плату рядового співробітника — приблизно 6 тисяч гривень. Поштар може отримувати 2 тисяч грн лише якщо працює не на повну ставку.

На розмір посадового окладу керівника держпідприємства [впливають](#): чисельність його працівників, вартість активів підприємства або чистий дохід від реалізації товарів (робіт, послуг) за останній рік. Також розмір окладу можна визначати “у кратності до мінімального посадового окладу працівника основної професії” відомства. Гендиректор “Укрпошти” може отримувати платню у 200 разів більшу, ніж мінімальна ставка листоноші — це максимальне співвідношення між керівником і працівником держпідприємства. Тобто при платні у 6 тисяч на працівника Смілянський може отримувати 1,2 млн грн зарплати. До цього додають ще нарахування передбачені урядовою [постановою](#) та індивідуальними умовами контрактів. Крім того, топ-менеджери держпідприємств можуть отримувати матеріальну винагороду за ефективне управління держмайном за рахунок частини чистого прибутку, що залишається в розпорядженні підприємства. До цього можуть додатися і премії — як за підсумками роботи за квартал (до 3-х посадових окладів керівника), так і за рік (до 24-х окладів). Тож розмір заробітної плати Смілянського не перевищує дозволених законом норми.

Реформа державних підприємств, яка включала в себе найм кваліфікованих топ-менеджерів та створення незалежних наглядових рад, проводилася для того, щоб підвищити ефективність управління державною власністю. Адже якщо топ-менеджер великого держпідприємства працює на мінімальну зарплату, це прямий шлях до корупції та неефективного управління підприємством.

59. [Юлія Тимошенко](#), 04/06/2020 (01:48:55-01:49:55)

Неправда

“Цитую: “Ми забезпечимо, що державні підприємства, включно з державними банками, будуть функціонувати віддалено від уряду. І шляхом збереження прогресу нарощення повноважень незалежності наглядових рад від уряду України”. Що це, якщо перевести на зрозумілу для людей мову? Це говорить про те, що всі наші державні підприємства і державні банки відмежовуються від державного управління. Це пряме порушення Конституції, тому що у Конституції України записано, що всією власністю народу України управляє уряд. А тут прямо забирається управління в уряд, управління нашими всіма державними об’єктами нашої власності передається наглядовим радам, де як ви знаєте, вже далеко за половину якраз і є іноземці у цих наглядових радах.”

Наглядові ради державних підприємств не займаються управлінням, а лише виконують функцію нагляду за менеджментом, який здійснює управління. Призначення наглядових рад — стежити за тим, щоб підприємство діяло в інтересах свого власника (тобто держави) та [запобігати корупції](#) в процесі управління підприємством, а також не

допускати втручання в управління компанією з боку політиків та посадовців. Члени наглядових рад державних компаній не обов'язково іноземці, але вони обов'язково мають бути незалежними від менеджменту та посадовців. Іноземці з більшою імовірністю будуть незалежними від вітчизняних бізнесових і державних структур. Усі члени наглядових рад держпідприємств призначаються розпорядженнями Кабміну, отже, твердження про позбавлення уряду управління держпідприємствами безпідставне.

60. [Юлія Тимошенко](#), 12/06/2020 (01:40:31-01:40:58)

Маніпуляція

«Ви ж розумієте, що відбувається, тут в цьому меморандумі (про співпрацю України з МВФ — ред.)? Посилюється наглядові ради, де у нас 80-90% складають іноземні громадяни. Тобто від уряду, від держави, відмежували державні монополії, об'єкти державної власності, які насправді мусять платити свій дохід на 70-90% в державний бюджет.»

Дійсно, [Меморандум](#) передбачає продовження реформування державних підприємств, а саме – ринкові умови їх роботи, зміцнення корпоративного управління, в тому числі запровадження та підтримки незалежних наглядових рад.

Реформа корпоративного управління передбачає приведення управління державних підприємств до світових бізнес-практик та [стандартів](#) корпоративного управління ОЕСР. І це робиться не для того, щоб відмежувати об'єкти державної власності від держави, а для того, щоб забезпечити роботу державних підприємств від втручання політиків і чиновників, а відтак і від корупційних ризиків. З цією метою створюються професійні та незалежні наглядові ради.

Незалежні члени наглядової ради відбираються на конкурсній основі. При цьому саме суб'єкт управління державним підприємством, тобто державний орган, до сфери управління якого належить державне підприємство, а не МВФ, визначає відповідно до [законодавства](#) вимоги до кваліфікації, досвіду та неупередженості члена наглядової ради при його відборі на конкурс.

Кількість членів наглядової ради не може бути менше ніж 5 осіб та більше ніж 11 осіб. Незалежні члени наглядової ради повинні становити більшість від її загального складу. Серед іноземців вища імовірність знайти людину з відповідною кваліфікацією, яка при цьому не буде залучена до корупційних схем в Україні. Однак, громадяни України в наглядових радах також присутні. Ми не можемо оцінити частку іноземців у всіх наглядових радах усіх державних підприємств України. Але, наприклад, у найбільших держкомпаніях - НАК “[Нафтогаз](#)” та [УкрЗалізниця](#) - частка іноземців у наглядових радах 66,6% (4 з 6 членів) і 71,4% (5 із 7 членів) відповідно.

Мінімальний розмір дивідендів, які державні підприємства сплачують до держбюджету, визначається [законом](#) і становить 30% чистого прибутку (а не доходів, як зазначено у цитаті). Разом з тим щороку Уряд, а не наглядова рада, затверджує нормативи відрахування дивідендів державними підприємствами. Ці нормативи часом можуть навіть перевищувати пропоновані Юлією Тимошенко 70-90%. Так, наприклад, за результатами діяльності [у 2019 році](#) НАК “Нафтогаз України” мав сплатити до держбюджету 95% свого чистого прибутку.

Виплата великих дивідендів - це не завжди добре. Адже компанія могла б інвестувати ці кошти у свій розвиток.

61. [Юлія Тимошенко](#), 12/06/2020 (02:09:21-02:10:19)

Маніпуляція

«Тимошенко: (Цитує - ред.)"Державні підприємства, включаючи державні банки, продовжують працювати в умовах підтримки наглядових рад з незалежною більшістю"<...>

Шустер: А что здесь плохого ?

Тимошенко: Тому що у нас наглядові ради мають від 80 до 90% іноземних громадян і вони відмежували уряд від управління нашими фінансовими доходами <...> у нас по Конституції державною власністю управляє уряд і доходи бюджету від державних корпорацій мусять поступати у державний бюджет. І це означає, що коли передали в управління практично іноземним наглядовим радам, ми вже не розпоряджаємося не своїми державними корпораціями, не тіми фондами, які можна в доходи державного бюджету.»

До повноважень наглядових рад не входить безпосереднє управління фінансовими потоками підприємств. Призначення наглядових рад — наглядати, щоб менеджмент діяв в інтересах підприємства та запобігати корупції в процесі управління підприємством, в тому числі не допускати корупційні ризики і ризики втручання в управління компанією з боку політиків та посадовців. Крім того, наглядову раду призначає уряд, тож свої держпідприємства ми контролюємо повністю.

Іноземці не пов'язані з вітчизняним бізнесом чи місцевими олігархами, а тому будуть діяти в інтересах компанії, а не лобювати чиїсь. До того ж, частка іноземців у наглядових радах висока далеко не на всіх підприємствах. Наприклад, у п'яти державних компаній із найбільшим чистим прибутком середня частка іноземних членів наглядових рад становить приблизно 50%.

62. [Олексій Кучеренко](#), 13/10/2020 (04:46:05-04:46:22)

Неправда

"Середня зарплата по НАК Нафтогазу складає 260 тисяч гривень на місяць на рядового чиновника... 10 тисяч доларів це середня зарплатня середнього чиновника по НАК Нафтогазу України. "

У 2019 році середня кількість працівників Нафтогазу — 881 особа, а витрати на оплату праці — 2,15 млрд грн. Тобто середня заробітна плата в Нафтогазі — 2,44 млн грн на рік або 203 тисячі грн на місяць.

Втім, із цих 2,15 млрд компенсація провідному управлінському персоналу (5 членів правління та 11 директорів) становила 343 мільйони гривень. На діяльність Наглядової ради у 2019 році витратили ще 35 мільйонів гривень. Тобто середня зарплата решти співробітників близько 171 тис. грн на місяць. У будь-якому разі не можна казати, що середня зарплата - це зарплата "середнього чиновника", тому що зарплати в компанії залежать від позиції, на якій працює людина.

63. [Олександр Качний](#), 28/10/2020 (02:24:39-02:25:01)

Неправда

"За 2019 год НАК "Нафтогаз" получил живых денег 110 млрд грн. Заплатил налоги - осталось у него 63, то есть 110 минус 63 - 50 миллиардов зашло в бюджет. А 63 млрд куда пошло и каким образом направлено? Знают только в Великобритании члены наблюдательного совета."

У [2019 році](#) “Нафтогаз” отримав 110 млрд грн. чистих грошових кошти від [операційної діяльності](#). У тому ж році компанія [сплатила](#) 120 млрд грн. податків. Про те, на що компанія витратила кошти, знають не лише члени наглядової ради. Про це може дізнатися кожен охочий з її [звіту](#).

64. [Юлія Тимошенко](#), 16/07/20 (02:05:32-02:06:12)

Неправда

“Замість, наприклад, прийняття закону про народовладдя, першим, одним з перших законів в парламенті, були поставлені закони жорстко під контролем президента про те, що, наприклад, більше в Україні не буде у власності наших стратегічних підприємств, наших монополій. Немає жодної країни в світі, я підкреслюю, жодної країни в світі, цивілізованої, розвинутої, де би не було хоча б 25% державної власності. І вот коли поставили це питання про продаж всього, коли поставили потім друге питання про продаж землі.”

Підприємства стратегічного значення [залишаються](#) у державній власності. Решта державних підприємств, які переважно [приносять](#) збитки державі, будуть приватизовані, що дозволить залучити до них інвестиції. Частка державної [власності](#) у Німеччині, Великій Британії, Нідерландах нижча 10%. Закон про ринок землі надасть громадянам право вільно розпоряджатися своїм майном - власник землі зможе її обробляти самостійно, здавати в оренду або продати. Де-факто ринок землі в Україні уже існує, але знаходиться в тіні. Тому власники паїв не можуть отримати справедливую ціну за свої ділянки.

65. [Ігор Палиця](#), 26/11/2020 (58:03-58:36)

Маніпуляція

“Чиновник МВФ забороняє нам відмінити податок на прибуток, вводити податок на виведений капітал. Секундочку, я поясню, що це означає: це означає, що підприємства зможуть не платити з доходу податок на прибуток, а якщо вони використовують кошти на розвиток і інвестиції в своє підприємство, збільшуючи робочі місця, потужності, ВВП держави, вони платять 0 податку. Якщо вони вирішили взяти дивіденди собі щось купити, то вони платять податок в державу в середньому 8-9% за кордоном. Нам забороняють наші зовнішні партнери це робити, тому що їм вигідно, щоб Україна жила в борг.”

Чиновники МВФ не можуть заборонити Україні вживати ті чи інші заходи. Йдеться про рекомендації та зобов'язання, які бере на себе Україна відповідно до прийнятих меморандумів. МВФ надає країнам-учасникам позики за низькими відсотками в обмін на здійснення ними структурних реформ. [Звіт](#) з технічної допомоги МВФ обговорює ідею ПнВК. Експерти фонду пишуть, що такий податок буде регресивним та складним в адмініструванні, а також знизить надходження до бюджету (ідей щодо джерел надходжень, які компенсували б це зниження, ні уряд, ані депутати не запропонували).

Також міжнародний досвід не надає чітких доказів, що ПнВК підвищує приватні інвестиції. Цей податок [запровадили](#) небагато країн світу, і лише в Естонії цей досвід позитивний.

66. [Юлія Тимошенко](#), 04/08/2020 (01:02:14-01:02:56)

Неправда

“І тепер 1,2 млрд нам дають? І отут цікаво подивитися: ну, по-перше, тут написано, що треба поновити заробітну плату всім членам наглядових рад - це одна з вимог, яку під це ставлять. Ми тільки поговорили про те, що доходи державних корпорацій - це доходи бюджету, і якщо хтось сів на цей потік, а це наглядові ради, які складаються з іноземних громадян, і вони виставляють собі 300 тис., там 500 тис., 800 тис. грн в місяць - то це недопустимо. І тут же зразу нам під 1 млрд 200 млн кредиту ставлять умови, що давайте тепер ми збільшимо знову”.

Серед [умов](#) угоди для траншу на 1,2 млрд євро макрофінансової допомоги від ЄС є запровадження нормативно-правової бази корпоративного управління для державних підприємств відповідно до керівних принципів ОЕСР. Ці принципи включають прозорий відбір та відповідні винагороди незалежних членів наглядових рад та вищого керівництва підприємств, а також розробку політик власності для 10 найбільших державних підприємств (політика власності серед іншого визначає мету існування підприємства, обґрунтовує необхідність перебування його в держвласності та стосунки з регуляторами). Втім, про розмір заробітних плат членів наглядових рад у тексті Угоди не йдеться.

Наглядові ради не контролюють фінансові потоки держпідприємств. Функції наглядових рад - контроль за якістю менеджменту та зменшення корупційних ризиків на підприємстві. Іноземців призначають до наглядових рад саме тому, що вони, як правило, не мають власних корупційних інтересів в Україні і не захищатимуть їх працюючи у державному секторі. Наглядові ради працюють в інтересах головного акціонера держпідприємств - держави, а відтак - кожного громадянина.

Високі зарплати членів наглядових рад - це плата, по-перше, за висококваліфікованих спеціалістів, а по-друге, гарантія менших корупційних ризиків. Більше про це VoxCheck писав [тут](#) і [тут](#). На період карантину в Україні зарплати керівництва та членів наглядових рад держпідприємств [були обмежені](#) до 10 мінімальних зарплат. Це обмеження щодо чиновників [скасував](#) Конституційний суд у серпні 2020 року. А у жовтні Кабмін [скасував](#) це обмеження для наглядових рад.

67. [Юлія Тимошенко](#), 04/08/2020 (01:06:23-01:06:50)

Неправда

“Ми говоримо з вами про наглядові ради, які створені з іноземців, які відсікають наші державні корпорації від країни, і які відсікають потоки фінансові від державного бюджету, і говоримо, що це треба припинити, а тут у нас вимога, щоб отримати 1.2 млрд, стоїть, що ще на 15 потужних українських державних підприємствах треба запровадити наглядові ради.”

Серед [умов](#) угоди для траншу на 1,2 млрд євро макрофінансової допомоги від ЄС є і запровадження нормативно-правової бази корпоративного управління для державних підприємств (відповідно до керівних принципів ОЕСР).

Закон України, що регулює питання наглядових рад, не [вимагає](#), аби вони були створені з іноземців. Наявність іноземців у складі наглядових рад підвищує шанси на їхню неупередженість - вони не мають особистих інтересів в Україні, і відтак працюють в інтересах головного акціонера - держави. У той же час вони не відокремлюють державні підприємства від держави. Навпаки, членів наглядової ради призначає уряд і укладає з ними контракти.

Наглядові ради не контролюють фінансові потоки державних підприємств - обсяги перерахування дивідендів до бюджету встановлює уряд.

68. [Олексій Кучеренко](#), 04/08/2020 (04:39:00-04:40:53)

Неправда

"В кожному вимозі, в кожній, МВФ, і ЄБРР, Брюсселю, Штатів, Вашингтону, одна вимога: збережіть незалежні наглядові ради. Все, вся країна ненавидить їх, ні, ви їх збережіть. Чому? Пояснюю на прикладі НАК Нафтогаз Україна. Є наглядова рада, вона вже 5 років зацементувалася там. Я не про їхню зарплату кажу, розумієте, зрозуміло, що там шалені зарплати, які ця жінка поки... ну вибачте, жінка такого з досвідом в житті не отримає в Англії, вона тут отримує в 4-5 разів більше, так само, як і <...> у двох наглядових радах він голова, і валюта євро на рік. Мова не про те. Ви знаєте, що у тому ж самому Нафтогазі вже багато років поспіль працює схема реверсу, коли... псевдореверсу. Російський газ перепродається нам же через так звану "Дюссельдорфську біржу" з накруткою 30, 40, 50 доларів в залежності від сезону. Там сидить приблизно 20 фірм, зареєстрованих в Люксембурзі, у Франції, в Швейцарії. Вони прокручують приблизно суму, ну я мінімум кажу, якщо взяти 11 мільярдів по 40, ну це під мільярд доларів чистого заробітку, чистого, на офшорних компаніях. Як ви думаєте, це тільки наші там сидять, оці щасливі власники, оті посередники ті, нам дали нашим, схемотехникам, і ця схема просто — передали від старої команди новій команді разом з пані Ковалів. Сказали: "Дивіться, хороша схема". Але ж там сидять ті ж самі святі європейці, які нам розповідають про демократію, про боротьбу із корупцією, і тому подібне. І ми дійсно в глибокому полоні."

Створення незалежних наглядових рад на ключових держпідприємствах передбачене реформою корпоративного управління, зобов'язання з проведення якої Україна взяла на себе добровільно в рамках укладеного [меморандуму](#) про співпрацю з МВФ. Але в тексті меморандуму взагалі не йдеться ні про наглядові ради за участі іноземців, ні про суми зарплат. У пункті щодо секторальних реформ та управління державними підприємствами згадується лише те, що Кабінет Міністрів перегляне та запровадить нормативно-правову базу корпоративного управління для державних підприємств відповідно до керівних принципів [ОЕСР](#). Це серед іншого включатиме відповідний відбір та винагороди незалежних членів наглядової ради та вищого керівництва.

Маніпулятивним є твердження стосовно російського газу. «Реверсний» газ – не російський. По-перше, він перестає бути російським щойно його оплачують і він перетинає кордон. По-друге, наприклад, Словаччина може перепродавати Україні газ, що походить з будь-якої країни.

Існування фірм, які зареєстровані в Люксембурзі, у Франції, в Швейцарії, які нібито прокручують суми та отримують прибутки на офшорних компаніях, та існування накруток в 30, 40, 50 доларів на "Дюссельдорфській біржі" нічим не підтверджене. Протягом останніх трьох років, з березня 2017 року, ціни на газ для населення формувалися за принципом імпортного паритету. Тобто за ціною на німецькому хабі NCG поблизу міста Дюссельдорф плюс витрати на доставку в Україну. З січня 2020 уряд змінив хаб в Німеччині NCG на хаб в Нідерландах TTF. Тобто з початку року до

липня включно Україна купувала газ не за формулою "Дюссельдорф+", а за формулою "Амстердам+". Ці формули були неодноразово підтримані представниками МВФ та закріплені в [меморандумах](#) з урядом України, які були підписані й президентом Зеленським. Відповідно до цих формул оптова ціна газу, який НАК «Нафтогаз» постачає відповідно до спеціальних зобов'язань, відповідатиме рівням імпортного паритету, та для кожного місяця визначатиметься як середнє значення спот цін природного газу на добу вперед на хабі TTF на період з 1-го по 22-ий день місяця плюс вартість транспортування в Україну.

69. [Олександр Качний](#), 15/09/2020 (04:12:41-04:12:45)

Неправда

“Укроборонпром всегда был прибыльным, а теперь он убыточный.”

За підсумками першого півріччя 2020 року [Укроборонпром](#) має 14,4 мільярда гривень чистого доходу, що майже стільки ж, як і минулого року, і 480 млн грн чистого прибутку, що на 7% краще показників минулого року. Для порівняння у [2017](#) році чистий дохід становив 5,9 млрд грн, що у 1,6 разів більше, ніж у 2016 році. У [2018](#) році дохід трішки знизився і становив 4 мільярди. Але попри це, бачимо, що за останні роки Укроборонпром не був збитковим, а у 2020 ще й збільшив прибуток.

70. [Юлія Тимошенко](#), 04/08/2020 (01:08:05-01:08:36)

Маніпуляція

“Сьогодні я зареєструвала у Верховній Раді законопроект “Про наглядові ради в державних корпораціях і державних підприємствах”. Цей закон передбачає, що Уряд буде управляти державними корпораціями так, як написано в Конституції, а не те, що за останні 6 років урядами Петра Олексійовича, зараз урядами Зеленського, що вони через наглядові ради відікли управління нашими державними підприємствами від Кабінету Міністрів, а це означає від державних інтересів.”

Юлія Тимошенко справді зареєструвала такий [законопроект](#). Втім, решта її заяви - це маніпуляція.

По-перше, у [Конституції](#) не записано, як Уряд повинен управляти державними підприємствами. Це визначають закони України та деталізують відповідні підзаконні акти.

Реформа корпоративного управління передбачає утворення незалежних наглядових рад на ключових держпідприємствах. Це необхідно, оскільки існує [імовірність](#), що менеджери держкомпаній керуватимуть ними неефективно, а політики та посадовці втручатимуться в управління компаніями. Це підвищує корупційні ризики та знижує прибутки. Отже, щоб ефективно виконувати свої функції, члени наглядових рад мають бути незалежними від менеджменту і посадовців та не мати відносин з відповідною державною компанією протягом останніх трьох-п'яти років, як передбачено законом. Цьому може сприяти іноземне громадянство й відповідно відсутність зв'язків з вітчизняними бізнесовими й державними структурами.

По-друге, члени наглядових рад не впливають на управлінські рішення в компаніях. Вони контролюють діяльність менеджменту та можуть [проводити](#) конкурси на ключові посади в держпідприємствах. Проте з цього не випливає, що вони діятимуть не в державних інтересах. Як мінімум, тому, що членів наглядових рад [обирає](#) на

конкурсних засадах та рекомендує комітет призначення, який складається з 9 представників уряду України.

До того ж, Кабмін не завжди захищає державний інтерес. В історії України були випадки, коли уряд діяв проти інтересів держави.